

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Elofizetési ára:
 Egész évre 4 ft
 Fél évre 2 ft
 Negyed évre 1 ft
 Egyes szám ára 10 kr.

Felolvasó szerkesztő, lapfajdos és kiadó:
ANDOR PÁL.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kudovalati:
Fő-utca.
Hirdetések díjszabása szerint.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Védekezés a jégeső ellen.

Azon mozgalom, melyet a jégverés ellen való védekezés ügyében vidékünkön néhányan kezdeményeztek, s a melyet lapunk május 27-iki számában elég részletesen ismerteltünk, erős hullámokat vert, mert nem csak az érdeklődés figyelme lett e mozgalom által felkeltve, de az illetékes faktorok is annyi jóakaratot és figyelmet tanúsítanak a kezdeményezés iránt, hogy biztos a kilátás arra nézve, miszerint a rendszeres kísérletek megindítása a meteorológiai állomás szakközgei és az állam támogatása mellett rövid idő alatt meg fog valósulni.

Az a szűkebb körű bizottság, a mely hivatala volt ezen mozgalomra a magas kormány figyelmét felhívni és anyagi támogatást kérni, kérvényével felkereste a földművelésügyi miniszteriumot, a m. kir. meteorológiai állomás igazgatóját és körültekintő buzgó képviselőjét, dr. Mandel Pál urat. Tette ezt nemcsak azon czélból, hogy kérelmünk gyorsabb elintéztést nyerjen, de ismervé képviselőnk fáradságot nem ismerő buzgalma, a melyet körültekintő minden ügye iránt mindenkor tanúsított, tette azon reményben, hogy ügyünket diadalra fogja jutatni. Kérvényét folytán dr. Mandel Pál ur rögtön felkereste a földművelésügyi miniszteriumot s a meteorológiai intézetet, s megmozdított minden követ, hogy mozgalomunk kellő eredményt járjon. Hogy mily oadaással korolta fel szeretett képviselőnk ügyünket, ennek legszebb bizonyítéka az, hogy folyó hó 4-én személyesen jött le várunkba, hogy az ez ügyben tett lépésének eredményéről beszámoljon és e czélból egy értekezletet hívott egybe.

Ez értekezleten első sorban ismertette a jégköpözés teoriáját, melyet dr. Marangoni paduai tanár felállított s melyet a tudomány világ legnagyobb része ma már elfogadott és constaléta ennek alapján azt, hogy a meteorológiai szakkörök is a jégköpözés megállításának lehetőségét, valamint a Stájerországból kiinduló védekezésnek komoly voltát elismerik. Előadta továbbá, hogy megkeresésére a meteorológiai intézet igazgatója nyomban foglakozott ezen ügyvel; az ausztriai meteorológiai intézet erre vonatkozó jelentését tanulmány tárgyává tette és ez érdemben az intézet szakembereit gyűlése egybe hívta, hogy velük a tendő lépések felől tanácskozzék. E gyűlés eredménye az volt, hogy a Stájerországban elterjedt mozgó-lövöldözés helyett nálunk robbanó anyaggal töltött rakétákkal kezdeményezzék a védekezés és az első kísérleti állomás Alsó-Lendván állítsassék fel 10 állomással. Dr. Mandel ur nyomban be is mutatott 2 ilyenű rakétát, a melyek Emerling budapesti pyrotechnikus által készítették és „ekrasit“-tal vannak megtöltve. Ezen röpöntvényű állomás 6—A00 méternyi magasságban örökös detonálóval sztrebobbannak és ez által jóval erősebb mozgásba hozzák a felhőreket, mint a hogy ezt mozarazással elérni lehet. Tudatta egyuttal az értekez-

lettel, miszerint ő nyomban intézkedett, hogy Alsó-Lendvára a főszlágitörő ur czimére 200 darab röpöntvényű és ehhez szükséges 10 darab vascső szállítsassék és bejelentette, hogy ezek megérkezése után távirati értesítéskre a meteorológiai intézet kiküldöttje személyesen le fog jönni az első kísérletre személyn. Egyben tudomására hozta az értekezletnek, hogy ezzel be nem érve, törekvése még oda irányult, hogy a rakéta kísérletrezzel párhuzamosan a mozar-lövöldözéssel is folytattassanak kísérletek, e czélból lépéseket tett, hogy a lövöldözésre szükséges puskaport az államtól kedvezményesen árban szerezzé meg az érdekelteknek és a meteorológiai intézetet is megnyerte az ily párhuzamos kísérletek fogantatására. Hangsúlyozta azonban még azt is, hogy az államtól támogatást várni lehet ugyan, de föltötte kívánatos és szükséges, hogy nálunk is miként Stájerországban, a mozgalom az érdekeltségéből induljon ki és hogy az érdekeltség tekintve ezen kérdés nagy fontossággal vesse lába minden erejét és anyagi áldozatoktól sem riadva vissza, kövessen el mindent, hogy a sikerrel kecsgetgő eszme mielőtt megvalósuljon. Szókött szívvelésséggel biztosította az értekezletet, miszerint ő mindent el fog követni a jövőben is, hogy ezen eszmenek támogatója legyen és hogy kerülete e tekintetben is mindenkor bizton számíthat oadaó támogatására.

Ezen előzmények előre bocsátása után röviden ismertetni kívánom a mult hét folyamán Raun Oszkár ur, a meteorológiai intézet I. assistense jelenlétében egy Alsó-Lendván, mint a Muraközben megjelölt próbálövöldözéseket.

A próbálövöldözések Alsó-Lendván a Szent-Háromság hegyén a kápolna előtt mentek végre; még pedig fölvalva, majd röpöntvényű, majd egy-egy mozar lövött ki. A röpöntvény nem felelték meg a hozzájuk fűzött várakozásnak; hatásos a mozar lövegek mellett szinte elenyészett.

Ennek magyarázata abban keresendő első sorban, hogy a szállított röpöntvény nem ekrasit, hanem csak közönséges puskaporral voltak megtöltve, mert a hadügyminiszterium az ekrasit használatát, tekintve ennek veszélyes voltát, egyáltalában nem engedte meg. A mozarazás pedig nemcsak a jelenlevő közönségben, de magában Raun Oszkár urban is azt a meggyőződést erősítette meg, hogy csak ezekkel remélhető a sikeres védekezés a jégeső ellen. A mozar-lövés által a magasa felhajlott légtegmög szívta szelte át a levegőt és sivitása a lövés után 10—12 másodpercig tisztán hallható, a niből úgy a lövés intenzitására, valamint a magasságra, melybe az elvált, következő napon Muraközben eszközölt próbák még fényesebben igazolták az előző nap tapasztalatait. A röpöntvény alkalmazása nem bizonyult be célszerűnek azért sem, mert ezek elsőlése föltötte hiányos és bizonytalan, a levegőben előidezett mozgás pedig csekély és e mellett a röpöntvény oly drágák, hogy gyakorlati

alkalmazásuk még akkor sem volna ajánlatos, ha hatásuk felére a mozar-lövés erejével.

Raun Oszkár urral Muraköznek azon Stájer bejárva, a honnét már át lehet látni Stájerországba, a hol a hegyesnek egész láncolata el van már látva fölállomásokkal, alkalmunk nyílt az ottani nép megfigyelését meghallgatni és megbizható forrásból nem egy értékes adatnak jutottunk birtokába az eddigi erre vonatkozó megfigyelésekre nézve. Bamulatunkra kellett tapasztalunk, hogy immár itt hazánkban sem mi v.gyunk az ottörök e téren, mert ott a hatarszálen 6 stájer birtokosnak magyar földön van egy-egy szőlője és azon egy-egy föllosoma. Ott mar a mult évben erélyesen folyt a védekezés. Ezeket kívül meg Stridó községnek is van föllosoma.

Raun Oszkár ur ugy az alsó-lendvai, mint a muraközi hegyvonaton végig meghatározta a felállítandó föllosomások helyeit, erről egy vázlatot készített, melyet a meteorológiai intézetnek be fog mutatni, hogy a központi intézet részéről ennek alapján ténnyesen meg a további intézkedések.

Két napi itt tartózkodás után Raun Oszkár ur mint lelkes apostola ügyünknek ért vissza a sztes-forsorba, ígyrvé, hogy érdékünkben minden lehetőet el fog követni s teljes oadaással fog közreműködni arra nézve, hogy törekvéseinket az óhajtott siker koronázza.

Minden nagyobb találmánynak, újításnak kezdete nehéz. Az előleitet, kétely és pessimismus egész láncolata göröld ilyeneknek útjába! Így van ez e védekezési kísérletnél is. Nagy dolog a természet elematisis erejével szembe szállani és gyöngye emberi erővel gazdaságunk legveszedelmesebb ellenségeinek hatalmát megörtni, de mily kecsgetgő a remény, hogy ez sikerülni fog, mily óriási megnyugvást, mennyi áldást hord kebelén a kérdés sikeres megoldása. Valóban érdemes érti fáradsunk, érdemes érti áldozatunk, mert még ha balszer is érne bennünket, megmarad az az öntudat, hogy megfeleltünk hazafii és emberi kötelességünknek. Mert itt nemcsak saját érdekünk megvédéséről van szó, hanem arról is hogy száz meg száz szegény embernek csekély természet megóvjuk, a kiknek ez megjelhetést vagy nyomort jelent, a szerint, a mint szőlőjük megmarad vagy elpusztul.

És mert erről van szó, fordulok várunk és a vidék intelligentiájának minden tagjához, fordulok első sorban Alsó-Lendva szőlő- és földbirtokosaihoz, áldozzanak a köztöz czélhoz, hogy az Alsó-Lendva mögött elterülő hegylenczét kelt számban elláthassuk föllosomásokkal, mert az állam támogatni fogja ugyan törekvéseinket, de oly nagymérvű segélyt nem várhatunk, hogy tervünket az egyesek hozzájárulása nélkül keresztül vihetnők.

A kezdet már meg van, legközelebb a két első keltő állomás már fel lesz állítva, ezeket követni fogják a többiek is. Erős a

Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség számla az A. mérleghez. Élembiztosítási ág (1898).

BEVÉTEL.

Main financial statement table for the first half of 1898, showing income and expenses in various columns (korona, fl., szil.).

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Élembiztosítási ág (1898)

Detailed financial statement for the first half of 1898, categorized by insurance types and specific policies.

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én. TEHER

Balance sheet table showing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) as of December 31, 1898.

Beosztás, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János H., ur. Levi J., erof Papadopoulos Ioann Roman Jacar Manó, Segyő V., v. vante Fortunat. A vezetőik: Michetti Ödön.

Bejelentés az alulírt ügyfélnek kaphatók. Ugyanott felvilágosítás a legnyobók készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, megbízottások a Magyar égi viszontbiztosítási rész-társaság és baleset elleni biztosítások az Elso o. áll. baleset elleni biztosítótársaság számára a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadtattak el.

Alsó-Lendvai Takarékpénztár Részvénytársaság. Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomdájában Alsó-Lendván.